

PREDLOG

**Platforma za učešće ministra ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera,
Damjana Ćulafića,
na 71. sjednici Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu (UNECE)**

**09-10. april 2025. godine
Ženeva, Švajcarska**

I) UVOD

Na poziv izvršne sekretarke Ekonomske komisije UN za Evropu (UNECE), Tatjane Molcean, g-din Damjan Čulafić, ministar ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera uzeće učešće na 71. sjednici Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu (UNECE), koja se održava u periodu 09-10. aprila 2025. godine u Ženevi.

Na ovom događaju okupiće se ministri, službenici odgovorni za implementaciju ciljeva održivog razvoja i predstavnici institucija u čijoj je nadležnosti sprovođenje politika u oblastima koje su predmet događaja i koji će biti posvećen diskusijama na visokom nivou, u okviru krovne teme „*Klimatske akcije i otporna infrastruktura za održivu budućnost*”.

II) CILJEVI I ZNAČAJ POSJETE

Sedamdeset prva sjednica Ekonomske komisije za Evropu (ECE) održaće se od 9. do 10. aprila 2025. u Palati nacija u Ženevi. Njegov segment na visokom nivou biće održan pod opštom temom „*Klimatske akcije i otporna infrastruktura za održivu budućnost*”.

Širom svijeta, eskalirajući uticaji klimatskih promjena – porast temperature, promjena obrazaca padavina, intenziviranje ekstremnih vremenskih pojava i porast nivoa mora – predstavljaju značajne izazove za sve oblike infrastrukture. Dizajniranje infrastrukture koja je otporna na klimatske promjene je od suštinskog značaja ne samo da bi se zaštitili životi i sredstva za život, već i da bi se obezbijedio kontinuitet kritičnih usluga koje podupiru društvenu i ekonomsku stabilnost. Infrastruktura otporna na klimu može minimizovati direktne gubitke uzrokovane ekstremnim vremenskim prilikama, smanjujući troškove popravke i oporavka, dok istovremeno sprečava kaskadne efekte poremećenih lanaca snabdijevanja i osnovnih usluga. Pored zaštite zajednica i privrede, otporno izgrađeno okruženje može igrati vitalnu ulogu u postizanju dvostrukih ciljeva ublažavanja klimatskih uticaja i prilagođavanja. Aktivnosti i instrumenti ECE na infrastrukturi u vezi sa klimatskim promjenama mogu se iskoristiti za podršku državama članicama u integraciji otpornosti i održivosti u politike i projekte, usklađivanje sa globalnim klimatskim ciljevima i nacionalnim prioritetima.

U kontekstu održivog razvoja, ključno je usmjeriti se na klimatske akcije, koje osim što ublažavaju negativne uticaje klimatskih promjena, omogućavaju stvaranje infrastrukture koja je otporna na promjene u budućnosti. Razvijanje takvih sistema podržava dugoročne ciljeve održivog razvoja, stvarajući uslove za bolje, sigurnije i inkluzivne gradove i zajednice. S obzirom na sve intenzivnije uticaje klimatskih promjena, izgradnja otporne infrastrukture postaje ključna za uspostavljanje sigurnosti, otpornosti i održivosti gradova i naselja. Otporna infrastruktura uključuje projekte koji mogu da izdrže ekstremne vremenske uslove, smanjujući rizik od katastrofa i omogućavajući zajednicama da se brzo oporave od prirodnih nepogoda.

Uloga odgovorne i otporne infrastrukture je ključna u stvaranju gradova koji mogu da se nose sa promjenama, ne samo fizički, već i društveno i ekonomski. Takva infrastruktura doprinosi smanjenju siromaštva, povećanju socijalne inkluzije, kao i stvaranju održivih ekonomskih mogućnosti za sve.

Ovakav pristup omogućava veću integraciju energetske efikasnosti, smanjenje otpada i održivo upravljanje istim, poboljšanje kvaliteta vazduha i vode, te jačanje zajedničke odgovornosti u upravljanju prirodnim resursima. Ulaganjem u zelene tehnologije, obnovljive izvore energije i ekološki prihvatljive građevinske projekte, može se smanjiti negativan uticaj urbanizacije na životnu sredinu, a istovremeno osigurati bolji kvalitet života za sadašnje i buduće generacije.

Prvi dan će početi dijalogom na visokom nivou, gdje će šefovi delegacija imati priliku da istaknu vodeće inicijative iz svojih zemalja i podijele iskustva i dobre prakse.

Takođe će biti organizovana dva okrugla stola na teme:

- „Unapređenje klimatskih akcija i otporne infrastrukture: Perspektive iz članstva UNECE” obezbjeđuje platformu za diskusiju o načinima integracije klimatske otpornosti u cio životni ciklus infrastrukture i osiguravanje da ove akcije podržavaju inkluzivne, održive razvojne ciljeve. Države članice će podijeliti svoja iskustva i istaći oblasti za dalje djelovanje, uključujući one koje se odnose na instrumente ECE, integrisani pristup i upravljanje na više nivoa (ministarski nivo).
- „Pojačavanje ECE inicijativa za klimatske akcije i otpornu infrastrukturu: Produbljivanje saradnje sa finansijerima projekata” prikaz vodećih instrumenata ECE, sa prikazom njihovog uticaja na infrastrukturne potrebe koje pružaju dugoročnu otpornost i održivost. Takođe biće razmatrani načini za otključavanje finansiranja i povezivanje ECE inicijativa koje će omogućiti približavanje finansijerima projekta.

Drugog dana, delegacije će razmotriti nekoliko nacrtu odluka dostavljenih Komisiji, razmotriti napredak postignut u vezi sa temom proteklog dvogodišnjeg perioda („Digitalne i zelene transformacije za održivi razvoj”) i razmotriti druge aktivnosti ECE.

III) PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE

Imajući u vidu značaj i tematske oblasti posjete, predlažu se sledeći članovi delegacije Crne Gore, koju predvodi Damjan Ćulafić, ministar ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera:

1. **Ivana Grujić**, v.d. generalne direktorice Direktorata za klimatske promjene i održivi razvoj u Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

IV) OCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Troškovi puta padaju na teret Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.